

Minister Mihael Zupančič odprl razstavo »V senci Beethovnov« v nekdanjih zaporniških celicah

21.8.2026 - | gov.si

Ob evropskem dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov je minister za pravosodje Mihael Zupančič danes skupaj z direktorjem Študijskega centra za narodno spravo dr. Tomažem Ivešičem slavnostno odprl stalno razstavo »V senci Beethovnov«, postavljeno v nekdanjih zaporniških celicah na Beethovnovi ulici 3 v Ljubljani.

Razstava »V senci Beethovnov« na avtentičnem kraju predstavlja zgodovino stavbe in celic ter osebne zgodbe ljudi, ki so za zidovi Beethovnov 3 po drugi svetovni vojni ostali brez prostosti, varnosti in dostojanstva. »Naj bo opomin, da nobena ideologija, noben politični cilj in nobena oblast ne smejo stati nad človekovim dostojanstvom.« – minister za pravosodje Mihael Zupančič ob odprtju razstave v nekdanjih zaporniških celicah na Beethovnovi ulici 3. Minister za pravosodje Mihael Zupančič na vodenem ogledu razstave, ki ga je pripravila soavtorica razstave dr. Jelka Piškurić.

Zaporniške celice v kletnih prostorih stavbe na Beethovnovi ulici 3, v katerih naj bi po drugi svetovni vojni vse do leta 1966 delovali tajni zapor varnostnih služb, so bile odkrite leta 2007 in razglašene za kulturni spomenik državnega pomena. Gre za eno redkih ohranjenih materialnih pričevanj o sistemu tajnih zaporov v Sloveniji. Kot upravitelj celic zanje skrbi Študijski center za narodno spravo, v letih 2018 in 2019 pa je potekala njihova obnova.

Minister je v nagovoru poudaril, da razstava zgodbe ljudi, ki so jim bili za zidovi te stavbe odvzeti prostost, varnost in dostojanstvo, vrača v naš skupni spomin. »Ne zato, da bi ostali ujeti v preteklosti, temveč da bi jo razumeli in iz nje odgovorneje oblikovali prihodnost,« je dejal. Kot je izpostavil, pravosodje ni zgolj sistem institucij, zakonov in postopkov: »Njegovo resnično merilo je človek. Meri se v tem, ali država posameznika varuje tudi takrat, ko je šibek, osamljen, nepriljubljen ali brez politične moči.«

Spomin na žrtve po ministrovih besedah ni le pogled nazaj, temveč odgovornost sedanjosti, saj svoboda, demokracija in pravna država niso pridobitve, zagotovljene enkrat za vselej – vsaka generacija jih mora znova razumeti, varovati in uresničevati. Posebno vrednost razstave je minister prepoznal v tem, da je postavljena na avtentičnem kraju: »Naj bo razstava V senci Beethovnov izraz spoštovanja in spomin na vse, ki so v teh prostorih trpeli. Naj bo opomin, da nobena ideologija, noben politični cilj in nobena oblast ne smejo stati nad človekovim dostojanstvom. Predvsem pa naj bo zaveza, da bomo tudi danes odločno varovali svobodo, človekove pravice, neodvisnost pravosodja in vladavino prava.« Ob koncu se je zahvalil Študijskemu centru za narodno spravo, avtorjem razstave in vsem sodelujočim, ki so omogočili, da je ta prostor ponovno spregovoril.

Razstavo sta pripravili dr. Jelka Piškurić in dr. Mateja Čoh Kladnik, oblikovala sta jo Žiga Okorn in Barbara Sirk iz studia Uvid.si, zvočno podobo je ustvaril Janez Dovč. Po slavnostnem odprtju je zbrane, med njimi predstavnike medijev in soustvarjalce razstave, po njej popeljala soavtorica dr. Jelka Piškurić.

Evropski dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov obeležujemo 23. avgusta, na obletnico podpisa pakta med nacistično Nemčijo in Sovjetsko zvezo leta 1939. Evropski parlament ga je razglasil leta 2009, v Sloveniji ga obeležujemo od leta 2012. Letošnje spominske slovesnosti se

danés nadaljujejo s polaganjem cvetja pred spominskimi obeležji v Ljubljani ter sveto mašo in slavnostno akademijo v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

<https://www.gov.si/novice/2026-08-21-minister-mihael-zupancic-odprl-razstavo-v-senci-beethovnov-e-v-nekdanjih-zaporniskih-celica-h>